

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики**

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

КОМП'ЮТЕРНА ЛІНГВІСТИКА

підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня

галузі знань 03 Гуманітарні науки

спеціальності 035 Філологія

спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика

освітньо-професійної програми Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика

Луцьк 2024

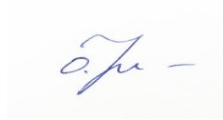
Силабус освітнього компонента КОМП'ЮТЕРНА ЛІНГВІСТИКА
підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03
Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.10
Прикладна лінгвістика освітньо-професійної програми ПРИКЛАДНА
ЛІНГВІСТИКА. ПЕРЕКЛАД І КОМП'ЮТЕРНА ЛІНГВІСТИКА
денної/заочної форм навчання.

Розробники: доктор філологічних наук, професор кафедри прикладної
лінгвістики Макарук Л. Л., старший викладач кафедри
прикладної лінгвістики Новосад Н. П.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (Калиновська І. М.)

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
прикладної лінгвістики, протокол № 1 від 30.08.2024 р.**

В. о. завідувача кафедри: (Берладин О. Б.)

© Макарук Л. Л.,
Новосад Н. П., 2024 р.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1.1 (Денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика. Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 210 год. / 7 кредитів		Рік навчання: 3-й
		Семестри: 5, 6-й
		Лекції: 44 год.
		Практичні (семінарські): 66 год. Консультації: 12 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 88 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

Таблиця 1.2 (Заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика. Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 210 год. / 7 кредитів		Рік навчання: 3-й
		Семестри: 5, 6-й
		Лекції: 14 год.
		Практичні (семінарські): 22 год. Консультації: 26 год.
		Самостійна робота: 148 год.
ІНДЗ: немає		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	англійська	

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Макарук Лариса Леонідівна
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри прикладної лінгвістики
Контактна інформація	м.т.: +380977519850
	laryssa_makaruk@vnu.edu.ua
Прізвище, ім'я та по батькові	Новосад Ніна Петрівна
Посада	старший викладач кафедри прикладної лінгвістики
Контактна інформація	м.т. +380686347565
	nina.novosad@vnu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
	Заняття за розкладом. Консультації в день проведення лекцій/ семінарських занять /перед іспитом (за попередньою домовленістю)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація. ОК Комп'ютерна лінгвістика призначений для здобувачів освіти третього року денної та заочної форм навчання ОПП Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету іноземної філології. Вивчення ОК передбачає ознайомлення здобувачів освіти з основними поняттями, методами та сучасними тенденціями комп'ютерної лінгвістики.

2. Пререквізити й постреквізити. Пререквізити ОК Комп'ютерна лінгвістика: ОК Вступ до фаху, ОК Англійська мова, ОК Математичне моделювання, ОК Математична логіка, ОК Прикладна лінгвістика, ОК Інформаційно-комунікаційні технології, ОК Машинний та автоматизований переклад. До *постреквізитів* належать: ОК Теоретична та прикладна лінгвістика, ОК Мовленнєві технології і мовні моделі, ОК Штучний інтелект та прикладні інформаційні технології, ОК Курсова робота з ІТ та комп'ютерної лінгвістики.

3. Мета і завдання. Метою викладання ОК Комп'ютерна лінгвістика є формування у здобувачів освіти теоретичних знань про базові поняття, методи і технології комп'ютерної лінгвістики та практичних навичок використання корпусних технологій і комп'ютерних інструментів для аналізу мовних даних.

Основними завданнями курсу є: 1) сформувати у здобувачів освіти систему теоретичних знань про базові поняття і термінологію комп'ютерної лінгвістики; 2) навчити використовувати методи і технології формального опису та дослідження мовних явищ; 3) ознайомити з актуальними напрямками розвитку комп'ютерної лінгвістики; 4) розвинути практичні навички роботи з корпусами та інструментами обробки мови; 5) сформувати практичні навички роботи з інструментами корпусного і комп'ютерного аналізу.

Методи навчання: викладання курсу ґрунтується на поєднанні традиційних та інноваційних методів і технологій навчання. Традиційні методи охоплюють пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий та дослідницький методи. Вивчення ОК також здійснюється з залученням методу кейсів (case study), ділової гри та командо-орієнтованого навчання, сукупність яких спрямована на пошук оптимальних рішень під час обговорення питань та розв'язання завдань, що потребують як індивідуальних, так і групових алгоритмів дій. В основі дистанційних методів навчання лежать сучасні веб-технології і мультимедійні засоби, які впроваджуються у всіх можливих формах онлайн роботи.

4. Результати навчання (компетентності). По завершенню вивчення ОК Комп'ютерна лінгвістика здобувачі освіти володітимуть такими компетентностями:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальними компетентностями:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

- ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фаховими компетентностями:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів та стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 15. Здатність використовувати сучасні інформаційні системи та технології під час виконання функціональних завдань та обов'язків, знати основи безпечної роботи в інформаційних системах, методи створення баз даних та вебресурсів.

ФК 17. Здатність використовувати базові знання розділів математики та логіки у завданнях комп'ютерної лінгвістики та розробці програмного забезпечення.

ОК формує такі програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2.1. (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Методи контролю / Бали
5-й семестр						
Змістовий модуль 1. Foundations of Computational Linguistics						
Тема 1. Introduction to Computational Linguistics: Goals, Scope, and Applications	8	2	2	4	–	ДС+ РМГ / 2
Тема 2. Historical Development and Key Milestones in Computational Linguistics.	8	2	2	4	–	ДС+ РМГ / 4
Тема 3. Core Terminology and Fundamental Concepts in Computational Linguistics	12	2	4	4	2	ДС+ РМГ / 4
Разом за модулем 1	28	6	8	12	2	10
Змістовий модуль 2. Computational Lexicography and Natural Language Processing						
Тема 4. Digital Lexicography: Building and Analyzing Electronic Dictionaries	9	2	2	4	1	ДС+ РМГ / 2
Тема 5. Introduction to Natural Language Processing (NLP): Basic Techniques and Challenges	14	2	6	6	–	ДС+ РМГ / 4
Тема 6. Approaches in NLP: Rule-Based, Statistical, and Neural Models	11	2	4	4	1	ДС+ РМГ / 4
Разом за модулем 2	34	6	12	14	2	10
Змістовий модуль 3. Computational Linguistics, Machine Translation and AI						
Тема 7. Machine Translation: History and Techniques	8	2	2	4	-	ДС+ РМГ / 2
Тема 8. Evaluating Machine Translation Quality	9	2	2	4	1	ДС+ РМГ / 4
Тема 9. Applications of AI in Computational Linguistics	11	2	4	4	1	ДС+ РМГ / 4
Разом за модулем 3	28	6	8	12	2	10

Змістовний модуль 4. Computational Linguistics and Corpus Linguistics						
Тема 10. Corpus Linguistics: Fundamental Concepts and Principles	8	2	2	4	-	ДС+ РМГ / 2
Тема 11. Corpus-Based Linguistic Studies	11	2	4	4	1	ДС+ РМГ / 4
Тема 12. Corpus Linguistics in Computational Linguistics: Building and Analyzing Corpora	11	2	4	4	1	ДС+ РМГ / 4
Разом за модулем 4	30	6	10	12	2	40
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						30
Усне опитування						30
Всього годин/Балів	120	24	38	50	8	100

6-й семестр						
Змістовий модуль 1. Theoretical and Practical Background of Corpus Linguistics						
Тема 1. The Evolution of Corpus Linguistics	8	2	2	4	-	ДС+ РМГ / 4
Тема 2. Keys terms of Corpus Linguistics	10	2	2	4	2	ДС+ РМГ / 4
Тема 3. Methods and Procedures Used in Corpus Linguistics.	10	2	4	4	-	КР+ РМГ / 4
Тема 4. Types of Corpora: their Usage and Applications	10	2	4	4	-	ДС+ РМГ / 4
Тема 5. Application of Corpora in Applied Linguistics and Different Areas of Linguistic Research	8	2	2	4	-	ДС+Т / 4
Разом за модулем 1	46	10	14	20	2	20
Змістовий модуль 2. Building and Designing Corpora						
Тема 6. Building a spoken corpus: the basics	10	2	4	4	-	ДС+РМГ / 4
Тема 7. Building a written corpus: the basics	6	2	2	2	-	ДС+РМГ / 4
Тема 8. Building specialized corpora	8	2	2	4	-	ДС+Т / 4
Тема 9. The production of dictionaries and grammars	10	2	4	4		ДС+РМГ / 4
Тема 10. Development of Corpus Linguistics in Ukraine	10	2	2	4	2	ДС+ РМГ / 4
Разом за модулем 2	44	10	14	18	2	20
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						30
Усне опитування						30
Всього годин / Балів	90	20	28	38	4	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота / контрольна робота, Т – тести, К – колоквиум, Р – рецензування, ПР – презентація.

Таблиця 2.2 (Заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Методи контролю / Бали
5-й семестр						
Змістовий модуль 1. Defining Computational Linguistics. Computational Linguistics in Information Society						
Тема 1. CL as scientific discipline: key concepts. Computational Linguistics and Other Sciences.	14	2	2	8	2	ДС / 5
Тема 2. Development of theories, approaches and methods of Computational Linguistics.	9	–	–	8	1	–
Тема 3. Modern Computational Linguistics. Computational Linguistics: Applications in Real Life.	11	–	2	8	1	ПР / 5
Разом за модулем 1	34	2	4	24	4	10
Змістовий модуль 2. Methods of Natural Language Processing						
Тема 4. NLP: Syntax and Parsing	13	2	2	8	1	ДС / 2
Тема 5. NLP: Semantics and its approaches to formalization	11	–	2	8	1	ДС / 2
Тема 6. Discourse Analysis and information structuring.	13	2	2	8	1	ПР / 6
Разом за модулем 2	37	4	6	24	3	10
Змістовий модуль 3. Computational Linguistics and Corpus Linguistics						
Тема 7. Corpus Linguistics and its basic concepts. Principles of Corpus Linguistics. Corpora for Computational Linguistics.	12	2	–	8	2	–
Тема 8. Computational Corpus Analysis. Corpus annotation. Part-of-speech tagging.	12	–	2	8	2	ПР / 10
Разом за модулем 3	24	2	2	16	4	30
ІНДЗ						10
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						30
Усне опитування						30
Всього годин/Балів	90	8	12	64	11	100

6-й семестр						
Змістовий модуль 1. Theoretical and Practical Background of Corpus Linguistics						
Тема 1. Key terms of corpus linguistics	6	1	1	4	-	ДС+ РМГ / 4
Тема 2. Methods and Procedures Used in Corpus Linguistics.	10	1	1	6	2	ДС+ РМГ / 4
Тема 3. Corpus-based vs corpus-driven approaches.	10	1	1	6	2	КР+ РМГ / 4
Тема 4. Types of Corpora: their Usage and Applications.	8	1	1	6	-	ДС+ РМГ / 4
Тема 5. Application of Corpora in Applied Linguistics and Different Areas of Linguistic	8	1	1	6	-	ДС+Т / 4

Research.						
Разом за модулем 1	42	5	5	28	4	20
Змістовий модуль 2. Building and Designing Corpora						
Тема 6. Building a spoken corpus: the basics.	10	1	1	6	2	ДС+РМ / 4
Тема 7. Building a written corpus: the basics.	8	1	1	6	-	ДС+РМГ / 4
Тема 8. Building specialized corpora.	8	1	1	6	-	ДС+Т / 4
Тема 9. The production of dictionaries and grammars.	12	1	1	8	2	ДС+РМГ / 4
Тема 10. Development of corpus linguistics in Ukraine.	10	1	1	6	2	ДС+ РМГ / 4
Разом за модулем 2	48	5	5	32	6	20
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						30
Усне опитування						30
Всього годин / Балів	90	10	10	60	10	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота / контрольна робота, Т – тести, К – колоквіум, Р – рецензування, ПР – презентація.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 3

Тема	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
5-й семестр		
Тема 1. Computational and Theoretical Linguistics	4	8
Тема 2. Computational Linguistics as engineering	4	8
Тема 3. CL in Ukraine	5	8
Тема 4. The notion of computer metaphor	4	8
Тема 5. Differences between the work of the human mind and computer	5	8
Тема 6. Constraints in the context-free grammar	4	8
Тема 7. The Earley algorithm. Comparing top-down and bottom-up parsing	4	8
Тема 8. Deep learning for Automated Sentiment Analysis of social media.	4	8
Тема 9. AI and Sentiment Analysis	5	8
Тема 10. Theory-driven and Corpus-driven Computational Linguistics and the Use of Corpora	5	6
Тема 11. Computational Linguistics and AI	6	10
Разом	50	88
6-й семестр		
Тема 1. The use of corpora in language teaching	3	6
Тема 2. The use of corpora in language teaching	4	6
Тема 3. The use of corpora in teacher education	3	4
Тема 4. The use of corpus linguistics in the study of health communication	4	6

Тема 5. The use of corpora in language testing	4	8
Тема 6. The use of use of corpus linguistics in sociolinguistics.	4	6
Тема 7. The use of corpus linguistics in the study of media discourse	4	6
Тема 8. The use of corpus linguistics in forensic linguistics	4	6
Тема 9. The use of corpus linguistics in the study of political discourse	4	6
Тема 10. The use of corpus linguistics in translation studies	4	6
Разом	38	60

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здобувачів освіти регулюється [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика викладача щодо здобувача освіти. При вивченні ОК Корпусна лінгвістика здобувач освіти опановує теми, зазначені у силабусі. Для оцінювання знань студента використовують два види контролю: поточний та підсумковий. Поточний контроль включає тестування, опитування, роботу в малих групах, ведення дискусії. Такі форми контролю дозволяють перевірити рівень підготовки студентів до кожного заняття, вміння оперувати вивченим матеріалом, логічно і послідовно виконувати завдання. Питання (завдання для самостійного опрацювання) перевіряють вміння працювати самостійно, виокремлювати головні та другорядні аспекти, ставити запитання іншим учасникам освітнього процесу. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за змістові модулі як у першому, так і другому семестрі, становить 40.

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно з [ПОЛОЖЕННЯМ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки](#) та рішенням науково-методичної комісії факультету іноземної філології від 02.02.2022 р., протокол № 7, здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика щодо академічної доброчесності унормована в [Кодексі академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#), згідно з яким учасники освітнього процесу мають усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися розкладу навчального процесу, зокрема заборонено списування під час тесту (у т. ч. із використанням мобільних телефонів). Здобувач освіти необхідно складати всі завдання самостійно, без допомоги сторонніх осіб; надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не публікувати відповідей до тесту та письмових завдань; зазначати джерела інформації та посилатися на роботу інших авторів у разі використання результатів їхньої роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно погіршити чи покращити результати інших здобувачів освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У разі відсутності з об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародна академічна мобільність) на лекційному чи семінарському занятті здобувач освіти самостійно проходить пропущену тему/теми й може звернутися за консультацією до викладача. Матеріал пропущеного семінарського заняття здобувач освіти за погодженням з викладачем може відпрацювати в онлайн/офлайн-форматі (відповідно до затвердженого графіку консультацій кафедри прикладної лінгвістики), але не пізніше прикінцевого заняття.

Здобувачі освіти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання завдань та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5

«ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно з [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#) та рішенням науково-методичної комісії факультету іноземної філології від 02.02.2022 р., протокол № 7, здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з ОК Комп'ютерна лінгвістика є *екзамен* у 5-му та 6-му семестрах. Максимальна кількість балів за поточний контроль – 40 балів, за підсумковий контроль – 60 балів, що складає 100 балів.

Рівень знань здобувача освіти за поточний і підсумковий контроль оцінюється в балах та фіксується в журналі (розподіл балів див. Табл. 4.1 та 4.2). Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в екзаменаційну відомість і включаю написання модульної контрольної роботи (30 балів) та усне опитування (30 балів, 3 питання по 10 балів). У випадку незадовільної підсумкової оцінки (менше 60 балів) здобувач освіти перескладає іспит з освітнього компоненту у період, визначений розкладом залікової сесії, де на екзамен виноситься 60 балів; бали, набрані за результатами поточного контролю зберігаються. Перескладання екзамену допускається не більше, як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Таблиця 4.1. (5-й семестр, денна та заочна форми)

Поточний контроль (має 40 балів)				Підсумковий контроль (має 60 балів)		Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 3 / ІНДЗ*	Модульна контрольна робота	Усне опитування	100
10	10	10	10	30	30	

* для заочної форми навчання

Таблиця 4.2. (6-й семестр, денна та заочна форми)

Поточний контроль (має 40 балів)		Підсумковий контроль (має 60 балів)		Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Модульна контрольна робота	Усне опитування	100
20	20	30	30	

Питання для підсумкового контролю (5-й семестр)

1. Computational linguistics and its basic concepts.
2. Definitions of Computational Linguistics.
3. The history and development of Computational Linguistics.
4. The state of Computational Linguistics in Ukraine.
5. Formal foundations and current methods of Computational Linguistics.
6. The relationship between Computational Linguistics and Theoretical Linguistics.
7. The distinction between Computational Linguistics and Applied Linguistics.
8. Computational linguistics as engineering.

9. Common applications of Computational Linguistics.
10. How Computational Linguistics benefits language processing.
11. Differences between the work of the human mind and a computer.
12. Tackling problems in Computational Linguistics.
13. Overcoming challenges in language processing.
14. The role of algorithms in addressing Computational Linguistics problems.
15. Illustrating Computational Linguistics through examples.
16. Theories and approaches in Computational Linguistics.
17. The future of Computational Linguistics and language processing.
18. The notion of the computer metaphor.
19. Men and machines: The computational metaphor.
20. The Computational Theory of Mind.
21. The connection between the Computational Metaphor and Cognitive Psychology.
22. The connection between the Computational Metaphor and Artificial Intelligence.
23. Syntax analysis and its role in Computational Linguistics.
24. The importance of AI-driven syntax tree generation in Computational Linguistics.
25. Syntax analysis software.
26. Levels of natural language: Phonology, Morphology, Syntax, Semantics, Discourse, Pragmatics.
27. Natural language as a formal language.
28. Sentence structure in English.
29. Syntax analysis: Definitions and key concepts.
30. The role of tokens in formal approaches to syntax analysis.
31. Formation of parse trees and types of parsers.
32. Types of syntax analysis models.
33. Applications of syntax analysis in natural language processing (NLP).
34. Challenges in syntax analysis.
35. Phrase-structure grammar and its components.
36. Context-free grammars in syntax analysis.
37. Constraints in context-free grammar.
38. Parsing algorithms for context-free grammars.
39. Comparing top-down and bottom-up parsing.
40. The Earley algorithm in parsing.
41. Chomsky hierarchy and its relevance to the theory of computation.
42. Discourse analysis in Computational Linguistics.
43. Discourse analysis and information structuring.
44. Discourse analysis: Text grammar and organization.
45. Discourse analysis: Organizing world knowledge.
46. Grouping facts by topic in discourse analysis.
47. The role of frames in discourse analysis.
48. The role of scripts in discourse analysis.
49. The role of plans in discourse analysis.
50. Analyzing narratives using scripts and plans.

Питання для підсумкового контролю (6-й семестр)

1. The origins of corpus linguistics.
2. The evolution of corpus linguistics.
3. The future outlook for corpus linguistics.
4. The theoretical and practical applications of corpus linguistics.
5. The different types of corpora in corpus linguistics.
6. The key terms in corpus linguistics.
7. The advantages and disadvantages of using corpora.
8. The necessity of using corpora in certain situations.
9. The process of searching and presenting concordance lines.

10. The peculiarities of concordance lines.
11. The issues in accessing and interpreting concordance lines.
12. The use of frequency and key-word lists in corpus analysis.
13. The measurement of collocation in corpus linguistics.
14. The application of collocational information in language analysis.
15. The categories and annotation in corpus linguistics.
16. The roles of tagging and parsing in corpus analysis.
17. The process of corpus annotation.
18. The steps involved in building a corpus.
19. The challenges in building a multimodal corpus.
20. The key aspects of building a spoken corpus.
21. The process of building a written corpus.
22. The creation of small specialised corpora.
23. The methods used to build a corpus representing a language variety.
24. The construction of a specialised audio-visual corpus.
25. The differences between parallel and comparable corpora.
26. The concept of phraseology in linguistic studies.
27. The relationship between lexis and grammar in corpus linguistics.
28. The manifestation of language variation in corpora.
29. The key parameters of variation in language.
30. The measurement of co-occurrence of variation in corpora.
31. The role of variation in language description.
32. The use of corpora in academic language studies.
33. The role of corpora in language testing.
34. The methods of corpus analysis.
35. The use of corpora in the production of dictionaries and grammars.
36. The application of corpora in translation studies.
37. The contribution of corpora to literary studies and stylistics.
38. The use of corpora in forensic linguistics.
39. The concept of data-driven learning in corpus linguistics.
40. The design of materials based on corpus data.
41. The concept of reciprocal learning and the use of parallel concordances.
42. The integration of corpora in language teaching.
43. The concept and distinctive features of multimodal corpora.
44. The application of corpora in sociolinguistics.
45. The use of corpora in the study of media discourse.
46. The relationship between corpus linguistics and computational linguistics.
47. The distinctive features of multimodal corpora.
48. The different types of multimodal corpora.
49. The application of multimodal corpora in linguistic studies.
50. The practical applications of corpora in applied linguistics.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VIII. Рекомендована література

Основна література

1. Біскуп І. П., Данильчук А. Л., Макарук Л. Л. Філософія, суспільство, мова : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 224 с.
2. Біскуп І. П., Розвод Е. В. Основи прикладної лінгвістики : методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 28 с.
3. Карпіловська Є.А. Вступ до прикладної лінгвістики: комп'ютерна лінгвістика: Підручник. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2006. 188 с.
4. An Introduction to Language and Linguistics. Ed by Ralph Fasold and Jeff Connor-Linton. Cambridge: CUP. 2006. 540 p.
5. Berns M. Concise Encyclopedia of Applied Linguistics. Oxford: Elsevier. 2010. 571 p.
6. Biskub I. Modeling natural language communication in chat robots. Computer science and information technologies : proceedings of the International Conference on Computer Science and Information Technologies, 28-30 September. 2006. Lviv : Institute of Computer Science and Information Technologies, 2006. P. 12–18.
7. Biskub I. Applied and Computational Linguistics : підручник для студентів спеціальності «Прикладна лінгвістика». Луцьк : Вид-во Волин. держ. ун-ту «Вежа», 2007. 303 с.
8. Byram M. Ed. Routledge Encyclopaedia of Language Teaching and Learning. Routledge. 2000. 856 p.
9. Davies A. An Introduction to Applied Linguistics. Edinburgh: EUP. 2007. 214 p.
10. Grabe W. Applied Linguistics: An Emerging Discipline for the Twenty-first Century. Oxford Handbook of Applied Linguistics. Oxford University Press, 2002. P. 3–12.
11. Hunston S. Corpora in Applied Linguistics. Cambridge University Press, 2022. 300 p.
12. Jurafsky Daniel, James H. Martin. Speech and language processing: An introduction to natural language processing, speech recognition, and computational linguistics. 2d ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2009. 1024p.
13. Kamath Uday, Liu John, Whitaker James. Deep Learning for NLP and Speech Recognition. Springer Publishing Company, 2019. 621p.
14. Karavas E. Applied Linguistics to Foreign Language Teaching and Learning. An introduction to Applied Linguistics. Edition: 1.0. Athens, 2014. Available at: <http://opencourses.uoa.gr/courses/ENL5/>.
15. McDonough S. Applied Linguistics in Education. London: Arnold. 2002. P. 184.
16. Mitkov Ruslan. The Oxford Handbook of Computational Linguistics. 2nd edn. Oxford University Press, 2022. 1392p.
17. The Concise Oxford Dictionary of Linguistics. P. H. Matthews. Oxford University Press, 2007. Oxford Reference Online. Oxford University Press. UBL: <http://www.oxfordreference.com/views/ENTRY.html?subview=Main&entry=t36.e210>
18. The Routledge Handbook of Applied Linguistics. Edited by Malcolm Coulthard and Alison Johnson. London, New York: Routledge. 2011. P. 792.
19. The Routledge handbook of research methods in applied linguistics. Ed. by Heath Rose, Jim McKinley. London, New York. 2020. P. 292.
20. Schmitt, R. & Celce-Murcia M. An Overview of Applied Linguistics. In R. Schmitt (Ed.), An Introduction to Applied Linguistics. London: Arnold. 2002. P. 184.

Додаткова література

1. Біскуп І. П. Міждисциплінарні особливості освітньої програми «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» у ВНУ імені Лесі Українки. Моделі міждисциплінарних та міжгалузевих освітніх та освітньо-наукових програм: виклики, можливості та варіанти впровадження : матеріали II міжнар. конф. (м. Одеса, 5-6 липня 2021 р.). Одеса, 2021. С. 27–30.
2. Біскуп І., Крестьянполь Л. Вебформи як інструмент автоматизованого збору

інформації : монографія. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2020. 163 с.

3. Biskub I., Semenova M.. Impact of digitalization on the media sphere development. *Journal of interdisciplinary research*. 2021. Vol. 11, Issue 2. P. 32–39.

4. Макарук Л. Л. Структурно-семантичні особливості сучасних англомовних лексем у корпусі мультимодальних рекламних текстів. *Львівський філологічний часопис*. Львів, 2021. № 9. С. 130–146.

5. Макарук Л. Л. Роль невербальних та паравербальних засобів у корпусі англомовних назв продуктів харчування. *Закарпатські філологічні студії*: зб. наук. праць. Ужгородський національний університет. Ужгород, 2024. Одеса: Видавничий дім “Гельветика”. Вип. 33. Т. 1. С. 233 – 237.